

Dosarul nr. 3ra-1407/19

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud: C. Botnaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

Î N C H E I E R E

4 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Slutu și Vladimir Slutu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei,

împotriva deciziei din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 28 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 4 ianuarie 2019 Victor Slutu și Vladimir Slutu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei.

În motivarea acțiunii au indicat că la 14 august 2018 Victor Slutu s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Soroca a Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cerere de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă, ținând cont de înlesnirile 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, iar la 20 august 2018 a depus o cerere similară și Vladimir Slutu.

Au menționat că prin deciziile din 10 septembrie 2018, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Soroca a respins cererile menționate, invocând că ordinul nr.96 din 20 martie 2018 al Ministrului Afacerilor Interne prevede eliberarea confirmărilor pentru stabilirea pensiei pentru funcționarii publici cu statut special și nu recalcularea acestora.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 11 septembrie 2018 reclamantii s-au adresat cu cereri către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care au solicitat verificarea deciziilor Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca din 10 septembrie 2018 și anularea lor ca neîntemeiate și contrare prevederilor legale.

La 7 decembrie 2018 a fost recepționat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care s-a comunicat că temei de casare a deciziei Casei Teritoriale Asigurări Sociale Soroca și recalcularea pensiei solicitate, nu este.

Reclamanții au considerat că deciziile nominalizate sunt nefondate și ilegale, pasibile de casare, având în vedere că dâșii au activat în cadrul organelor de poliție pe parcursul a peste 18 ani, efectuând serviciul în izolatorul de urmărire penală, în diferite funcții, însă la momentul stabilirii pensiei, nu s-a ținut cont de hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 privind calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei persoanelor din trupele organelor afacerilor interne, care au efectuat serviciul în izolatoarele de urmărire penală și respectiv, cuantumul pensiei a fost stabilit greșit.

Au relevat că refuzând recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, Casa Națională de Asigurări Sociale a făcut trimitere la ordinul nr.96 din 20 martie 2018 al Ministrului Afacerilor Interne, indicând că acesta prevede eliberarea confirmărilor pentru stabilirea pensiei pentru funcționarii publici cu statut special și nu recalcularea acesteia, însă în opinia lor, Casa Națională de Asigurări Sociale a interpretat eronat legea.

Au susținut că hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, de rând cu Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993, urma să fie respectată și executată întocmai la momentul stabilirii pensiei, deoarece, executarea prevederilor hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, era obligatorie și nu era pusă în dependență de existența unui ordin al MAI privind eliberarea confirmărilor pentru stabilirea pensiei pentru funcționarii publici cu statut special.

Mai mult, au indicat că pârâtul Casa Națională de Asigurări Sociale ignoră prevederile legale, acționând în detrimentul drepturilor sale, îndreptățindu-și poziția prin emiterea tardivă a ordinului Ministrului Afacerilor Interne și plasarea acestui ordin mai presus de Lege și hotărârea de Guvern, precum și negarea existenței prevederilor legale relevante până la data de 20 martie 2018 (data emiterii ordinului).

La fel, au specificat că prin acțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale li s-a cauzat prejudiciu material și moral, fiind tratați diferit de colegii lor care se pensionează mai târziu, adică sunt discriminați.

Au mai invocat că deoarece sumele pensiei integrale nu au fost calculate și plătite la timp din vina funcționarilor Casei Naționale de Asigurări Sociale, urmează ca aceste sume să fie încasate de la pârât fără limite de timp, adică din ziua stabilirii inițiale a pensiei.

În drept, reclamanții și-au întemeiat acțiunea pe prevederile art. 48, 54 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544 din 23 iunie 1993, art. 8 lit. d) din hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, art. 16 alin. (2), art. 20, art. 47 alin. (2), art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Au solicitat anularea deciziilor Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.21/2018/26137 și nr.21/2018/26139 din 10 septembrie 2018, cu obligarea reexaminării și recalculării pensiei pentru vechime în muncă a lui Victor Slutu și Vladimir Slutu, precum și plata diferenței de pensie

recalculată, începând cu data stabilirii inițiale a pensiei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 februarie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată. A fost anulată decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 21/2018/26137 din 10 septembrie 2018 privind refuzul stabilirii pensiei lui Victor Slutu. A fost anulată decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 21/2018/26139 din 10 septembrie 2018 privind refuzul stabilirii pensiei lui Vladimir Slutu. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să reexamineze și să recalculeze mărimea pensiei pentru vechime în muncă stabilită lui Victor Slutu și Vladimir Slutu, ținând cont de înlesnirile – 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să achite lui Victor Slutu și Vladimir Slutu diferența de pensie recalculată, începând cu data stabilirii inițiale a pensiei.

La 13 martie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul Central.

Prin decizia din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 28 februarie 2019 a Judecătorei Soroca, sediul Central.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii, având în vedere că subdiviziunile în care au activat Victor Slutu și Vladimir Slutu sunt entități destinate pentru deținerea persoanelor, fiind sub incidența reglementărilor din pct.8 al hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, care le conferă acest drept.

Drept urmare, instanța de apel a reținut că Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat a refuzat intimațiilor recalcularea pensiei neplătite din vina organului care inițial a calculat eronat vechimea în muncă.

Instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar în consecință soluția de admitere a acțiunii este justă, fiind rezultată din aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului de judecată în coraport cu normele de drept ce guvernează raportul juridic litigios.

La 29 octombrie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A declarat că perioada de activitate a intimațiilor în carul Izolatorului de detenție provizorie, cât și serviciului de pază și escortă, nu poate fi atribuită sau recunoscută

ca vechime în muncă cu înlesniri, deoarece aceasta nu este o instituție penitenciară și nu se regăsește în pct.8 lit.d) din hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În condițiile art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 24 septembrie 2019, iar recurentul a recepționat-o la 21 octombrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.125).

Astfel, recursul depus la 29 octombrie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contencios administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul

în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu